

POHJANMAAN ELY-KESKUS

STRATEGINEN TULOSSOPIMUS 2012-2015

TARKISTUS SYKSYLLÄ 2013

Syyskuu 2013

ELY-KESKUKSEN STRATEGINEN TULOSSOPIMUS 2012-2015

- TARKISTUSLOMAKE 2013

1. ELY-keskuksen johdon puolitoistavuotiskatsaus 2013

1. Pohjanmaan ELY-keskuksen toiminta

1.1 Kilpailukykyiset yrityksen mukaan luettuna maatilat

Pohjanmaan ELY-keskusalueen vahvuutena on voimakas teollisuus. Vientiin suuntautunutta suurteollisuutta on Vaasassa, Kokkolassa ja Pietarsaaressa ja niiden alihankintaverkostot tuovat työtä myös muulle maakuntiin. Vaasan seudun energiaklusteri on jopa Pohjoismaiden suurin lajissaan. Julkiset palvelut ovat suurin työllistävä toimiala mutta yksityisten palvelujen osuus on selvästi koko maata alhaisempi. Rakentaminen on pysynyt vilkkaana.

Alueen haasteena onkin juuri suuri riippuvuus teollisuudesta ja sen globaaleista markkinoista. Maailmantalouden suhdanteiden vaihtelut näkyvät välittömästi yritysten tilauskannoissa ja työllisyydessä. Alue selvisi tosin erittäin hyvin vuoden 2009 taantumasta koko maahan verrattuna mutta paineet tuotannon siirtämiseen halvempien tuotantokustannusten maihin ja lähemmäksi markkinoita kasvavat.

Työ- ja elinkeinoministeriö on päättänyt valita viisi teemaa ensi vuonna alkavaan innovatiiviset kaupungit eli INKA-ohjelmaan. Kestävien energiaratkaisujen teeman vetovastuullinen kaupunki on Vaasa. INKA korvaa osittain aiemmin käytössä olleen osaamiskeskusohjelman (OSKE). Ohjelma vauhdittaa suuria, kansainvälistä kilpailukykyä ja uutta liiketoimintaa luovia hankkeita kaupunkien ja valtion yhteistyöllä. INKA-ohjelman pääteemat ovat tulevaisuuden terveys, biotalous, kestävät energiaratkaisut, älykäs kaupunki ja uudistuva teollisuus sekä kyberturvallisuus.

1.2 Monipuolinen ja elinvoimainen maaseutu

Maa- ja metsätalous on koko maahan verrattuna toinen tärkeä toimiala. Kaikki maatalouden tuotantosuunnat esiintyvät alueella, mutta erityisen tärkeitä ovat maidontuotanto, turkistarhaus ja lasinalaistuotanto. Näihin tuotantosuuntiin on investoitu voimakkaasti viime vuosina.

Maamme turkistarhoista on ELY-alueella kaksi kolmasosaa ja se työllistää suoraan noin tuhat henkilöä. Turkisten hinnat ovat viime vuosina olleet hyvät ja elinkeino onkin merkittävä Kaustisen, Pietarsaaren ja Vaasan seutukunnissa.

Maatalouden elinvoimaisuuden kannalta on erityisen tärkeätä että maatilayrityksille löytyy jatkajia. Sukupolvenvaihdoksia tehdään eniten niissä tuotantosuunnissa, missä on parhaat taloudelliset edellytykset. Tällä hetkellä jatkajia löytyy helposti turkisalalla, mutta huonommin sikatuo-
tannossa. Paras tapa edistää sukupolvenvaihdoksia on pitää huoli maatilojen kannattavuudesta. ELY-keskuksen työkalut ovat tällä hetkellä erilaiset investointituet sekä hankkeet jotka keskittyvät tilan tehokkaaseen johtamiseen.

Lähiruuan kasvava suosio ja kysyntä ovat avanneet avaavat uusia mahdollisuuksia maataloustuotteiden jalostusasteen nostamiseen ja tuotteiden markkinointiin. Lähiruokakulttuurin leviäminen ja lähiruuan satavuuden parantaminen lisäävät sen kysyntää myös kotitalouksissa, suurkeittiöissä ja ravintoloissa.

Uusiutuvan energian käyttöön liittyvät valtakunnalliset tavoitteet tuovat myös maaseudulle uusia toimeentulomahdollisuuksia. Pohjanmaan vahvan energiaklusterin kerrannaisvaikutukset ulottuvat myös maaseudulle. Hajautettuun, uusiutuvaan energiaan liittyvä yrittäjyys on lisääntymässä. Maatilat ovat merkittäviä potentiaalisia uusiutuvan energian tuottajia ja käyttäjiä.

Kuntakoon kasvaessa uhkana on palveluiden siirtyminen suurempiin keskuksiin. Kylien omaehtoista kehittämistyötä on edistetty mm. Leader-toiminnan avulla. Kylätoiminta ja vahva yhteisöllisyyden perinne alueen maaseudulla elää yhä, mutta uhkana on aktiivisten toimijoiden ikääntyminen.

1.3 Osaava työvoima ja sen saatavuus

ELY-keskuksen alueella on viisi te-toimistoa: Kaustisen, Kokkolan, Pietarsaaren, Suupohjan rannikkoseudun ja Vaasan TE-toimistot. ELY-keskuksen keskeisiin tehtäviin kuuluu alueen työmarkkinoiden seuraamisen ja kehittämisen lisäksi sopia työ- ja elinkeinoministeriön kanssa alueensa työ- ja elinkeinotoimistojen tavoitteet ja resurssit sekä jakaa ne työ- ja elinkeinotoimistoille, ohjata, kouluttaa ja tukea työ- ja elinkeinotoimistoja tavoitteiden saavuttamisessa ja palvelun kehittämisessä sekä valvoa, että sovitut toimintaperiaatteet tulevat toteutetuiksi.

Te-toimistouudistus on edennyt suunnitelmallisesti. Alueella olevista 5 TE-toimistosta muodostuu vuoden 2013 alusta yksi Pohjanmaan TE-toimisto, jolla on toimipisteet Vaasassa, Närpiössä, Pietarsaaressa, Kokkolassa ja Kaustisilla. Tulevan toimiston johto on valittu ja henkilöstön hakeutuminen uusiin tehtävänkuvuihin on alkamassa.

Pohjanmaan TE-toimisto aloitti toimintansa 1.1.2013. Uudistus oli mittava, mutta toiminta on saatu hyvään vauhtiin. Erityisen hyvä ratkaisu oli

organisoida TE-toimiston henkilöasiakkailta saapuviin puheluihin vastaaminen, organisaatiopostin käsittely ja asiantuntijalausuntojen tekeminen samaan sisäiseen palveluyksikköön. Työnantajien puheluihin vastataan aina yritys- ja työnantajapalveluista. Virtuaalitoimistoa hyödynnetään täysimääräisesti ja uusille asiakkaille soitetaan ja varataan aika alkukartoitukseen. Nämä ratkaisut ovat taanneet palveluiden paremman saatavuuden kuin muualla maassa.

Alueella on toteutettu runsaasti eri tyyppisiä projekteja, mm. Botnia Work-projektia. Siinä on mallinnettu työvoiman rekrytoimista ulkomailta. Projektin kautta Pohjanmaalle on rekrytoitu sairaanhoitajia ja suunnitteilla on lääkäreiden rekrytointi. Vaasaan on rekrytoitu 8 sairaanhoitajaa Espanjasta vuonna 2012, heistä on tällä hetkellä 4 jäljellä Vaasassa. Hammaslääkäreiden rekrytointiprosessi on käynnissä Espanjasta, Bilbaos- sa 8 hammaslääkärinä on suomen kielen kurssilla. Hammaslääkärit tulevat sijoittumaan eri puolille Suomea, heistä 2 – 3 on tulossa Vaasaan. Projekti on saanut myös toimeksiannon hankkia erikoislääkäreitä (syöpä-, sädehoito- ja anestesia- lääkäreitä), mutta asia on vasta hyvin alkumetreillä. Kaikista erikoislääkäreistä on kova pula koko Euroopassa, joten heidän rekrytoimisensa Suomeen on erittäin haasteellista. Bothnia Work –projektissa on tehty myös Työperäisen maahanmuuton strategia Pohjanmaan ELY:n alueelle.

ELY-keskuksen alueella työllisten määrä oli vuoden 2013 toisella neljänneksellä 113 000, kun se edellisen vuoden vastaavana aikana oli 1 000 enemmän. Työttömyys kääntyi loppukevästä nopeaan kasvuun. Työttömien osuus työvoimasta oli tammikuusta heinäkuuhun keskimäärin 7,5 prosenttia. Vastaava lukema edellisenä vuonna oli 6,7 prosenttia. Pohjanmaan ELY-keskuksen lukema on paras koko maassa. Koko maan keskiarvo oli 11,2 prosenttia. Työttömyys on lisääntynyt suhteellisesti eniten Kyrönmaan, Vaasan ja Suupohjan rannikkoalueen seutukunnissa. Työttömiä tammikuusta heinäkuuhun oli keskimäärin 9 000 henkilöä. Se on 1 100 enemmän kuin edellisenä vuonna. Naisten työttömyys on noussut kesäkuukausina pitkistä aikaa samalle tasolle kuin miesten työttömyys. Työvoiman kysynnän heikkeneminen on aiheuttanut etenkin nuorten, ulkomaalaisten ja pitkäaikaistyöttömien määrän kasvua verrattuna edellisen vuoden keskiarvoihin. Työttömiä on eniten teollisuuden, luokittelemattoman työn, hallinto- ja toimistotyön ja terveydenhuollon ja sosiaalityön ammateissa .

Uusien avoimien työpaikkojen määrässä on tapahtunut kasvua. Kasvulla ei ole ollut vaikutusta työllisyyden kohenemiseen, koska työpaikkojen kesto on lyhentynyt huomattavasti. Työpaikoista noin kolmasosa on pysyviä yli vuoden mittaisia. Lähes puolet työpaikoista oli kestoaltaan alle kolme kuukautta.

1.4 Nuorten osallistuminen ja yhteiskuntatakuu

Nuorten työpajojen tehtävä on tukea nuoren elämäntaitoja, sosiaalista vahvistumista ja omatahtista yhteisöllistä kasvua sekä tekemällä oppimista. Työpaja tarjoaa nuorelle mahdollisuuden ohjattuun ja tuettuun työntekoon sekä räätälöityyn polkuun koulutukseen. Nuorten työpajoja on alueella yhdeksän. Nuorisotoimi myöntää kansalliset valtionavustukset nuorten työpajatoimintaan. Nuorisotoimen tehtävät ja henkilöstö

siirtyvät aluehallintovirastoon vuoden 2014 alusta.

Tulostavoitteet ja niiden toteutuminen

Ely-keskuksen tavoite työllisyysasteeksi oli 71 %. Työllisyysaste vuoden ensimmäisellä neljänneksellä oli 70,2 ja toisella 73,3. Koko alkuvuoden keskiarvo oli 71,8 %. Vuoden 2012 toteuma oli 72 %.

Ulkomaalaisten työttömyysaste enintään, tavoite 14 %. Toteuma elokuun loppuun mennessä 20,1 %. Vuonna 2012 toteuma oli 17,8 %. Taantuma ja heikentynyt työvoiman kysyntä näkyy erityisesti ulkomaalaisten työttömyyden kasvuna.

Pakolaisten toteutuneet kuntasijoituspaikat vähintään, tavoite on 230 laajennetulla toiminta-alueella (Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan ELY:t). Huhtikuun lopussa 2013 kuntapaikkoja ELY:jen kautta oli täytetty 71. Vuonna 2012 toteuma oli 166. Todennäköisesti tavoitteena oleva 230 kuntapaikkaa ei tule toteutumaan. Kuntapaikkoja ei ole tarpeeksi paljon ja lisäksi oleskeluluvan saaneet turvapaikanhakijat muuttavat usein omaehtoisesti/itsenäisesti kuntiin.

Työllisyysasteessa ELY-keskuksen tavoite on 71 %. Toteuma toisen neljänneksen jälkeen on 71,8 %.

Työttömyysasteen tavoite on 6,5 %. Tilastokeskuksen seuranatana keskiarvo toisen neljänneksen jälkeen on 6,6 %.

Rekrytointiongelmia kokeneiden toimipaikkojen osuus korkeintaan, tavoite on 30 %. Toisen neljänneksen jälkeen ELY-keskuksen lukemien keskiarvo on 22 %.

Alle 25-vuotaiden työttömyysasteen tavoite on 17 %. Ely-keskuksen toteuma on 21,6 %. Se on neljänneksi paras toteuma koko maassa. Tämä on huono mittari, sillä Tilastokeskuksen 15-74-v työvoimatutkimus kohdistuu ELY-alueella varsin pieneen alle 25-v ryhmään, noin 40 henkilöön, josta työvoimaa on noin 30 henkilöä. Tulos voi vaihdella kovastikin työllisyystilanteesta riippumatta.

Uusien yritysten määrä. Tavoite 350 henkilöä, toteuma elokuun lopussa 226 henkilöä. Mikäli uusien yritysten lisäys tapahtuu samanlaisena, tavoite toteutuu vuoden loppuun mennessä.

2. Toimintaympäristön muutokset

ELY-keskus varautuu siihen, että kirjastotoimen, liikuntatoimen ja nuorisotoimen henkilöstö ja tehtävät, joita hoidetaan Pohjanmaan ELYn laajennetulla toimialueella, siirretään hallituksen linjausten mukaisesti aluehallintovirastoon vuoden 2014 alusta.

3. ELY -keskuksen esitys strategiseksi tulossopimuksen tarkistamiseksi		
3.1. Alueen elinvoimaisuus		
Strategiset painotukset	ELY –keskuksen muutosesitys	Ministeriöiden kommentit
Alueen vahvuuksien tunnistaminen ja hyödyntäminen	<ul style="list-style-type: none"> - Muutettavaksi esitettäviin kohtiin kopioidaan hyväksytty sopimusteksti ja kirjoitetaan siihen esitettävä muutos <u>alleiviivattuna</u>. - Ellei muutoksia esitetä, jätetään kohta tyhjäksi. 	
Tasapainoinen väestörakenne ja korkea työllisyys	<p>Alueen teollisuus on pärjännyt taantumassa kohtuullisen hyvin. Tämä heijastuu eteenkin monipuolisena insinööripulana (esim. suunnittelu ja tuotekehitystehtävät) joka koettelee suuryritysten lisäksi erityisesti PK- yrityksiä. Työvoiman kysyntä on monipuolista ja haasteena onkin opiskelijoiden kiinnittäminen alueelle riittävien aloituspaikkojen lisäksi. Maan sisäistä liikkuvuutta olisikin tärkeä edistää työperäisen maahanmuuton kehittämisen ohella. Kuten muuallakin puute lääkäreistä ja sairaanhoitajista koettelee Pohjanmaata. Muita työvoima kysyntäaloja ovat erityisosaajat teollisuudessa, rakennusallalla ja yrityspalveluissa. Ennakoinnilla ja työvoimakoulutuksella voidaan vasta kohtuullisen hyvin suorittavan työn ammattitaitovaatimuksiin mutta ei korkeamman koulutuksen omaavien rekrytointiongelmia.</p> <p>Alueen teollisuuden myönteinen kehitys ja lisääntynyt työvoiman tarve erityisesti insinöörien osalta edellyttävät lisää panostuksia osaavan työvoiman saamiseksi alueelle. Työperäistä maassamuuttoa pyritään lisäämään tarjoamalla varsinkin rakennemuutosalueille mahdollisuus työllistyä Pohjanmaalle ja täten edistää työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmia ja työvoiman rekrytointiongelmia.</p>	
Kestävä yhdyskuntakehitys ja toimiva liikennejärjestelmä		
Luonnonvarojen kestävä käyttö	<p>Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus <u>Siika-asetuksen toimeenpanolla siirretään Pohjanmaan rannikolle tärkeä siian kalastus kestäväälle tasolle.</u></p>	

Monimuotoinen luonto ja puhtaat vedet	Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus	
3.2. Elinkeinoelämän menestystekijät		
Strategiset painotukset	ELY -keskuksen muutosesitys	Ministeriöiden kommentit
Hyvä saavutettavuus ja maankäyttö	Etelä-Pohjanmaan ELY-k	
Yritysten ja julkisen sektorin uudistumiskyky	<p>Pohjanmaan ELY-keskuksen alue on maan teollistuneimpia ja kansainvälisimpiä alueita. Vahvojen veturiyritysten ympärille on syntynyt laaja PK-yritysten alihankintaverkosta. Teollisuuden rakenne on monipuolinen ja itsenäistään vientiä harrastavia ja hyvää kehittämispotentiaalia omaavia PK-yrityksiä on paljon. ~~Suomen ja alueen kannalta näiden yritysten kehittämistä ja vientiponnisteluja pitää pystyä tukemaan.~~</p> <p>Alueella toimiva laaja alihankintaverkosto on myös suurten haasteiden edessä kilpaillessaan maailmanlaajuisesti suurten veturiyritysten alihankinnoista. Tämä asettaa alihankintayrityksille vaatimuksia jalostusasteen, tuottavuuden ja tuotekehityksen osalta. ~~Yhteistyössä elinkeinoyhtiöiden ja projektirahoitusta hyödyntäen tulee parantaa alihankintayritysten toimintamahdollisuuksia myös jatkossa.~~</p> <p><u>Hyödynnetään Pohjanmaan ELY-keskuksen vuonna 2013 tehtyä laajaa selvitystä Vaasan ja Pohjanmaan energiaklusterin alihankintaverkoston kansainvälisen kilpailukyvyn kehittämiseksi. Selvityksen mukaan alueen alihankintaverkosto on globaalistikin erittäin merkittävä ja luo sekä veturiyrityksille että verkostolle mielenkiintoisia kasvunäkymiä. Alueen merkitys maan teknologiaviennin kärkenä tulee kasvamaan ja tämän kokonaisuuden sekä yritysten että verkoston kehittäminen nousee alueen tärkeimmäksi kehittämiskohteeksi.</u></p> <p><u>Suomen viennin ja koko alueen kehityksen kannalta näiden yritysten kehittämistä ja vientiponnisteluja pitää pystyä tukemaan. Valitettavasti määrärahat yritysten kehittämishankkeisiin ovat tarpeisiin nähden täysin riittämättömät. Pk-yrityksistä löytyy laadukkaita kehittämishankkeita sekä vientiin, tuotekehitykseen että tuotantomenetelmien ja prosessien kehit-</u></p>	

	<p><u>tämiseen liittyen. Koko alueen tulevaisuuden kehityksen kannalta on välttämätöntä että yritysten strategisesti merkittäviä vienti, tuotekehitys ja tuotantomenetelmiä ja prosesseja pystytään rahoittamaan. Kehittämishankkeita löytyy myös sekä yritysten tuotantoprosessien että Myös yritysten tuotteiden eko-tehokkuuteen liittyviä hankkeita nousee esiin. Kyseisiä kehittämishankkeita tulee jatkossakin pystyä tukemaan sekä avustuksilla että asiantuntemuksella. Kohtalon kysymys on; kasvupotentiaalia omaavia PK-yrityksiä löytyy, onko valtio valmis tukemaan laadukkaita PK-yritysten kehittämishankkeita Pohjanmaan ELY:n alueella.</u></p> <p><u>Yritysten kehittämispalveluiden uuden konseptin soveltaminen on sekä haaste että mahdollisuus. Kehittämispalveluiden suhteellinen merkitys lisääntyy ja niiden rajapinta yritysten liiketoiminnan kokonaiskehittämiseen kasvaa.</u></p>	
Kasvuun ja kansainvälistymiseen kannustava innovaatioympäristö	<p><u>Varaudutaan suuntaamaan ELY-keskuksen resursseja käynnistyvän INKA-ohjelman sekä Vaasan kaupungin kasvusopimusmenettelyn tukemiseksi. Erityisesti tavoitellaan keinoja, joilla voidaan kiihdyttää innovaatioiden käytäntöön vientiä sekä avata markkinoita innovatiivisille ratkaisuille yksityisen ja julkisen sektorin yhteistyönä. Ollaan mukana uudistamassa yksityisen ja julkisen sidosryhmän toimintamallien kehittämistä innovaatioiden markkinoille saamiseksi ja kasvun lisäämiseksi.</u></p>	
Uusiutuva energia ekotehokkuuden parantaminen		
Toimivat työmarkkinat ja osaa- van työvoiman saatavuuden turvaaminen	<p><u>TE-palvelu-uudistus on alkuvuoden vakiinnuttamisen jälkeen edennyt hyvin. TE-toimistossa panostetaan jatkossa asiakkaiden palveluprosessien kehittämiseen ja uusien palvelujen tehokkaaseen käyttöön.</u> <u>ELY-keskuksen ja TE-toimiston yhteinen nuorisotakuu –työryhmä seuraa nuorten tilannetta ja kehittää nuorten palveluja. Syksyn aikana käynnistetään uusi nuorisotakuu -hanke, jonka avulla nuorisotakuun mahdollisuuksista viestitään kumppaneille ja sitoutetaan mukaan toimintaan.</u></p> <p><u>Nopeasti kasvanutta rakennetyöttömyyttä alennetaan lisäämällä pitkään työttömänä olleiden työelämäosallisuutta ja tukemalla heidän työllistymistään erilaisin toimenpitein yhteistyössä mm. alueen kuntien ja kolmannen</u></p>	

	<p>sektorin toimijoiden kanssa. Erityisesti halutaan nostaa pitkään työttömänä olleiden osuutta työvoimakoulutuksessa.</p> <p>Nykyisen rakennerahastokauden lähestyessä loppuaan huolehditaan rahoituksen täysimääräisestä toteutumisesta panostamalla hankkeiden täysimääräiseen toteutumiseen ja keskittämällä rahoitusta erityisesti työllisyyttä nopeasti parantaviin toimenpiteisiin kuten työvoimakoulutukseen sekä palkkatukeen.</p>	
3.3. Väestön hyvinvointi		
Strategiset painotukset	ELY -keskuksen muutosesitys	Ministeriöiden kommentit
Terveellinen, turvallinen ja viihtyisä elinympäristö		
Toimivat matkat	Etelä-Pohjanmaa	
Turvallinen ruoka	E-P	
Nuorten osallistaminen	<p>Alueellisen nuorisotyön ja politiikan tavoitteena on nuorten sosiaalinen vahvistaminen, nuorten aktiivinen kansalaisuus, monialainen viranomaisyhteistyö sekä hyvän elämän edellytysten luominen kaikille lapsille ja nuorille. Nuorten työpajatoimintaa ja etsivää nuorisotyötä tukemalla ja kehittämällä edistetään nuorten sosiaalista vahvistamista, nuorten elämäntilannetta ja koulutukseen ja työhön sijoittumista. Järjestetään nuorisolain uudistuksen toimeenpanoon liittyvää koulutusta sekä toteutumisen seurantaan nuorten ohjaus- ja palveluverkoston sekä etsivän nuorisotyön osalta. Toimitaan yhteistyötahona nuorten yhteiskuntatakuun toimeenpanossa.</p> <p>Aktiivista kansalaisuutta edistetään tukemalla nuorten osallistumista harrastus-toimintaan ja kehittämällä nuorten osallistumismahdollisuuksia oman lähiympäristönsä suunnitteluun ja yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen. Kuntia tuetaan nuorten kuulemis- ja osallistumisjärjestelmien kehittämisessä. Nuorten hyvinvointia ja nuorisotyön peruspalveluja edistetään monialaisena viranomaisyhteistyönä ja lähipalveluina. Osallistutaan lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämissuunnitelman 2012–2015 toimeenpanoon alueellisesti ja yhteen sovitetaan aluetason nuorisopolitiikkaa. Kehitetään alueellista nuorisopolitiittista työskentelyä sekä siihen liittyvää tiedontuottamista ja seurantaan. Toimitaan alueellisena nuorisopolitiittisena asiantuntijana. Kansainvälisen toiminnan painopiste on lähialueyhteistyössä.</p>	

	<p>Pohjanmaan ELY-keskus hoitaa oman toimialueensa lisäksi Keski-Suomen, Pirkanmaan ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskusten toimialueilla kirjasto-, liikunta- ja nuorisotoimen tehtävät.</p> <p><u>Nuorisotoimen tehtävät ja henkilöstö siirtyvät aluehallintovirastoon vuoden 2014 alusta. ELY-keskus toimii yhteistyössä aluehallintoviraston kanssa nuorisotatakuun toimeenpanossa, työpajatoiminnassa sekä nuorten elämänhallinnan, koulutuksen ja työhön sijoittumisen edistämisessä.</u></p>	
Maahanmuuttajien kotouttamisen	<p><u>Hyviä etnisiä suhteita ja maahanmuuttajien osallisuutta itseään koskevaan päätöksentekoon pyritään lisäämään syksyllä 2011 perustettavalla Pohjanmaan etnisten suhteiden neuvottelukunnalla.</u></p> <p><u>Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukset pyrkivät järjestämään kuntapaikkoja sekä kiintiöpakolaisille että oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille. On tärkeää turvata pakolaisten vastaanotto nykyisissä vastaanottokunnissa. ELY panostaa erityisesti aikaansaadakseen uusia sopimuksia pakolaisten vastaanotosta ja kuntapaikkojen tarjoamisesta niitten kuntien kanssa, jotka eivät aikaisemmin ole vastaanottaneet pakolaisia tai tarjonneet kuntapaikkoja.</u></p> <p><u>Hyviä etnisiä suhteita pyritään edistämään Pohjanmaan etnisten suhteiden neuvottelukunnan toiminnalla. Hyvien etnisten suhteiden edistämiseen pystyy myös jokainen virkamies vaikuttamaan omalla toiminnallaan ja maahanmuuttoa koskevan oikean tiedon levittämisellä.</u></p> <p><u>Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukset pyrkivät järjestämään kuntapaikkoja sekä kiintiöpakolaisille että oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille.</u></p> <p><u>On tärkeää, että pakolaisten vastaanotto jatkuisi nykyisissä vastaanottavissa kunnissa. Kuntapaikkoja tarvitaan myös jatkuvasti lisää. Tavoitteena on, että uusia kuntia tulisi mukaan pakolaisten vastaanotto toimintaan kantamaan omalta osaltaan vastuuta Suomen päätöksestä vastaanottaa pakolaisia ja helpottamaan maailmanlaajuisen pakolaisongelman hoitamista.</u></p> <p><u>Asiakkaat ohjataan palvelutarpeensa mukaisesti TE-toimiston palveluille. Asiakassegmentoinnilla pyritään määrittämään minkäläisten palve-</u></p>	

	<p>lujen piiriin asiakkaat, myös maahanmuuttaja-asiakkaat ohjataan. Tavoite on, että he saisivat tarpeensa mukaista palvelua.</p> <p>Osallisena Suomessa –hankkeet kokeilevat keinoja kotoutumiskoulutuksen uudistamiseen ja tehostamiseen.</p> <p><u>Nuorisotakuu tukee nuorten työllistymistä. Maahanmuuttajanuoret ovat nuorisotakuun tärkeä kohderyhmä.</u></p> <p>Nuoret ovat avo- ja tietopalvelujen tärkein kohderyhmä ja maahanmuuttajanuoret kuuluvat sitä kautta kohderyhmään myös.</p> <p>Kehittämisyhteistyöllä lisätään liikunnan roolia maahanmuuttajien kotouttamisessa.</p>	
Kirjasto-, kulttuuri- ja liikunta-palvelut	<u>ELY-keskus varautuu siihen, että kirjastotoimen, liikuntatoimen ja nuorisotoimen henkilöstö ja tehtävät, joita hoidetaan Pohjanmaan ELYn laajennetulla toimialueella, siirretään hallituksen linjausten mukaisesti aluehallintovirastoon vuoden 2014 alusta.</u>	
3.4. ELY -keskusten toiminnan kehittäminen		
- esitetään lomakkeella 6		
4. Resurssit		
<p>Toimintamäärärahat</p> <p>- pohjataulukko, liite 3</p> <p>HESSU-yhteenveto, liite 4</p>	<p><u>Määrärahaesitys perustuu ennakkotietoon vuoden 2014 määrärahasosta, johon on lisätty toimitilakustannusten 3%:n indeksitarkistus. Esitys on laadittu ilman ELVI –yksikön ja kirjasto-, liikunta ja nuorisoyksikön määräraha-osuuksia.</u></p> <p>Toimintamäärärahan vähennykset ovat vuonna 2013 yhteensä 425.900 euroa, mitä eläköitymisestä saatavat säästöt ja siirtomääräraha eivät tule kattamaan. ELY –keskus esittää, että tasokorotuksella tai vuoden 2013 aikana myönnettävällä lisämäärärahalla turvataan ELY –keskusten palkanmaksukyky. Pohjanmaan ELY –keskuksen alustava arvio lisämäärärahasta on 160.000€.</p> <p>ELY –keskus esittää, että määrärahaajaossa myönnetään määrärahat palkkausjärjestelmän käyttöönottoon todellisen kustannusvaikutuksen mukaan (myös vuoden 2012 jaossa), eikä tasaisesti palkkausjärjestelmäsopimuk-</p>	

	<p>sessä sovitun keskimääräisen kustannusvaikutuksen mukaan.</p> <p>Oikaisupyynnöistä johtuviin takautuviin korotuksiin tulee myöntää lisää määrärahaa, koska ne aiheutuvat valtakunnallisen arviointiryhmän virheiden oikaisemisesta eikä ELY-keskuksen omasta toiminnasta.</p> <p>TE -toimistojen toimintamenot 2014:</p> <p>Määrärahaesitys perustuu ennakkotietoon vuoden 2014 määrärahasosta.</p> <p>Pohjanmaan ELY-keskus esittää lisäyksenä, että Pohjanmaan TE-toimiston käyttöön myönnetään 110.000 euroa nuorisotakuun toimeenpanoon.</p> <p>Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella nuorten työttömyys on ollut kasvussa; heinäkuun lopussa alle 25-vuotiaita työttömiä oli 15,9 % enemmän kuin vuosi sitten. Nuorten työttömyys on kasvanut ELY-alueellamme koko maata nopeammin; vuodessa kymmenen prosenttia, kun koko maassa lisäystä oli vain seitsemän prosenttia. Nuorista työttömistä oli heinäkuun lopussa Vaasan TE-toimiston alueella 44 %. Tähän vaikuttavat mm. Vaasan suuri opiskelijamäärä. Vaasassa on 7 korkeakouluyksikköä, joissa on yhteensä yli 12 000 opiskelijaa. Pohjanmaan maakunnan alueella on maahanmuuttajia toiseksi eniten koko maassa (4,2 % väestöstä). Maahanmuuttajanuoret muuttavat usein pieniltä paikkakunnilta ja vastaanottokeskuksista Vaasaan (Oravaisissa on ilman huoltajaa tulevien ala-ikäisten lasten vastaanottokeskus) ja he tarvitsevat paljon ohjausta ja tukea työmarkkinoille sijoittumisessa.</p> <p>Suunnitelmana on kohdentaa lisäresursseista</p> <ul style="list-style-type: none"> • yksi maahanmuuttajanuorten uraohjaukseen, • toinen korkeakoulutettujen uraohjaukseen ja • kolmas nuorten ammatinvalinnanohjaukseen. 	
<p>Ministeriöiden ohjauksessa olevat substanssimäärärahat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jos sopimuksen muutosesitys (tms. esim. kehyspäättös) edellyttää taulukon päivittämistä niin muutokset 		

merkitään hyväksytyt sopimuksen liitteenä 3 olevaan taulukkoon (merkitään punaisella) -		
5. Mahdollinen neuvottelu	ELY -keskuksen neuvotteluesitys	Ministeriöiden kommentit
<ul style="list-style-type: none"> - Sopimusten tarkistukset tehdään pääasiassa kirjallisella menettelyllä. Strategista merkitystä omaavasta aiheesta voidaan kuitenkin tarvittaessa järjestää neuvottelu (pl. toimintamenot) - Kuvataan lyhyesti neuvotteluaihe/-aiheet ja mitä ohjaavia tahoja koskee 		

Vaasassa 26. syyskuuta 2013

Ylijohtaja

Kaj Suomela